

Gaziantep
Ticaret Borsası

DÜNÜN
MİRASI
BUGÜNÜN GÜCÜ
YARININ
DEĞERİ

ANTEPFISTIĞI

SEKTÖR RAPORU

2026

DÜNYA, TÜRKİYE VE
GAZİANTEP GÖRÜNÜMÜ

 www.gtb.org.tr

ÖZET

Gösterge	Son Değer	Kısa Değerlendirme
Dünya üretimi (2024)	1.380.321 ton	2015'e göre %60,2 artış
Türkiye üretimi (2024)	383.000 ton	2015'e göre %166,0 artış
Gaziantep üretimi (2024)	119.259 ton	2015'e göre %124,6 artış
Türkiye tüketimi (2024)	343.003 ton	Kişi başı tüketim 4,0 kg
Dünya ihracatı (2024)	4,7 milyar USD	2015'e göre %66,4 artış
Türkiye ihracatı (2025)	580 milyon USD	2021'e göre %87,0 artış

- 2024 yılında dünya Antep fıstığı üretimi 1,38 milyon tona ulaşmış; üretimin üçte birinden fazlası ABD tarafından gerçekleştirilmiştir. Türkiye ise 383 bin tonla ikinci sırada yer almıştır.
- Türkiye, 2024 itibarıyla üretim alanında dünya lideridir. Buna karşılık hektar başına verimde dünya ortalamasının gerisinde kalması, verimlilik artışının sektörün en kritik gündemlerinden biri olduğunu göstermektedir.
- 2024 yılında Türkiye’de üretim 383 bin ton, tüketim 343 bin ton olarak gerçekleşmiştir. İç talebin yüksek düzeyi, arz planlaması ile fiyat istikrarı açısından sektörün yakından izlenmesini gerekli kılmaktadır.
- Gaziantep 2024 yılında 119.259 ton üretimle Türkiye toplamının %31,1’ini karşılamıştır. İl içi dağılımda Nizip tek başına üretimin yaklaşık yarısını oluştururken, bazı ilçelerde düşük verim sorunu devam etmektedir.
- Dünya ihracatında lider ülke ABD’dir. 2024 yılında ABD, dünya ihracat değerinin %53,4’ünü tek başına gerçekleştirmiştir. Türkiye’nin payı ise %9,5 düzeyindedir.
- Türkiye’nin 2025 yılı Antep fıstığı ihracatı 580,1 milyon ABD dolarına ulaşmıştır. Başlıca ihracat pazarları İtalya, Suriye, Almanya ve Irak olurken; ithalatın büyük bölümü İran ve ABD’den yapılmıştır.

1. GİRİŞ, KAPSAM VE YÖNTEM

Antep fıstığı; yüksek katma değeri, dayanıklı dış ticaret yapısı, güçlü iç talebi ve Güneydoğu Anadolu ile özdeşleşen üretim kültürü nedeniyle Türkiye tarımının stratejik ürünlerinden biridir. Gaziantep açısından ise ürün, sadece tarımsal üretim boyutuyla değil; işleme sanayii, ticaret, ihracat, kırsal istihdam ve markalaşma eksenlerinde de kritik öneme sahiptir.

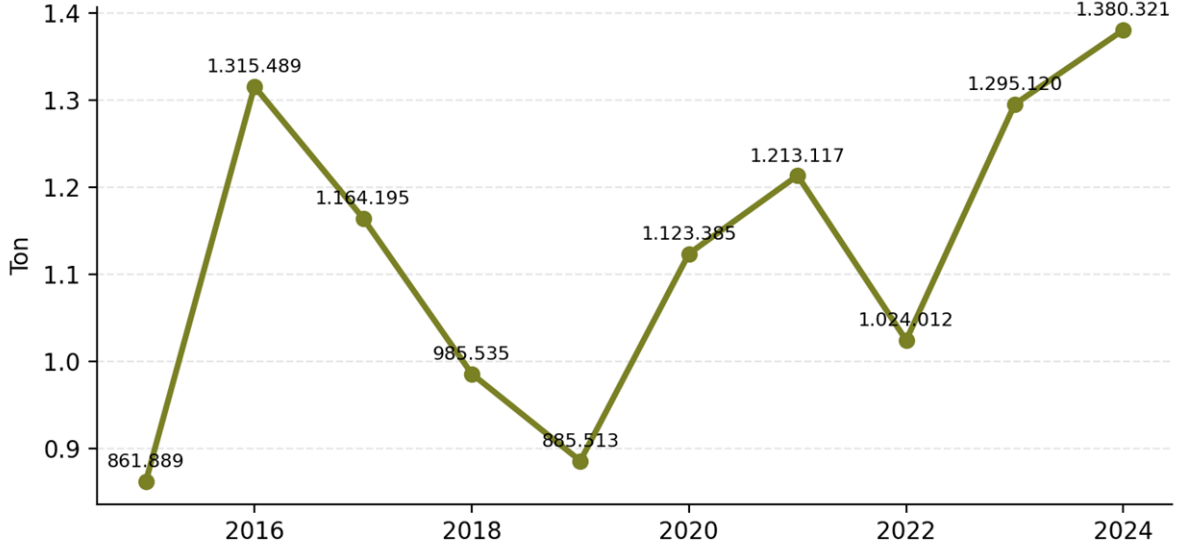
Raporda dünya üretimi, başlıca üretici ülkeler, dünya üretiminin ekonomik değeri, Türkiye ve Gaziantep üretim yapısı, iç tüketim göstergeleri, dünya ticaret görünümü ile Türkiye’nin ihracat ve ithalat yapısı birlikte ele alınmıştır.

Raporda; FAO verileri dünya üretimi ve üretim değerini, TradeMap verileri dünya dış ticaret akımlarını, TÜİK verileri ise Türkiye ve Gaziantep üretim/tüketim görünümünü ve Türkiye’nin dış ticaret göstergelerini oluşturmaktadır. Dış ticaret bölümlerinde kullanılan ürün kapsamı, kaynaklara göre kabuklu, kabuksuz ve belirli işlenmiş ürün alt kalemlerini içerebilmektedir.

2. DÜNYA ÜRETİM GÖRÜNÜMÜ

FAO verilerine göre dünya Antep fıstığı¹ üretimi 2024 yılında 1.380.321 tona ulaşmıştır. 2015-2024 döneminde üretim %60,2 artarken, ekim alanı %73,3 genişlemiştir; buna karşılık dünya ortalama verimi %7,6 gerilemiştir. Bu tablo, küresel arz büyümesinin büyük ölçüde alan genişlemesine dayandığını, verimlilik tarafında ise dalgalı bir performans sergilendiğini göstermektedir.

Şekil 1. Dünya Antep Fıstığı Üretim Miktarı (ton) Eğilimi (2015-2024)

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

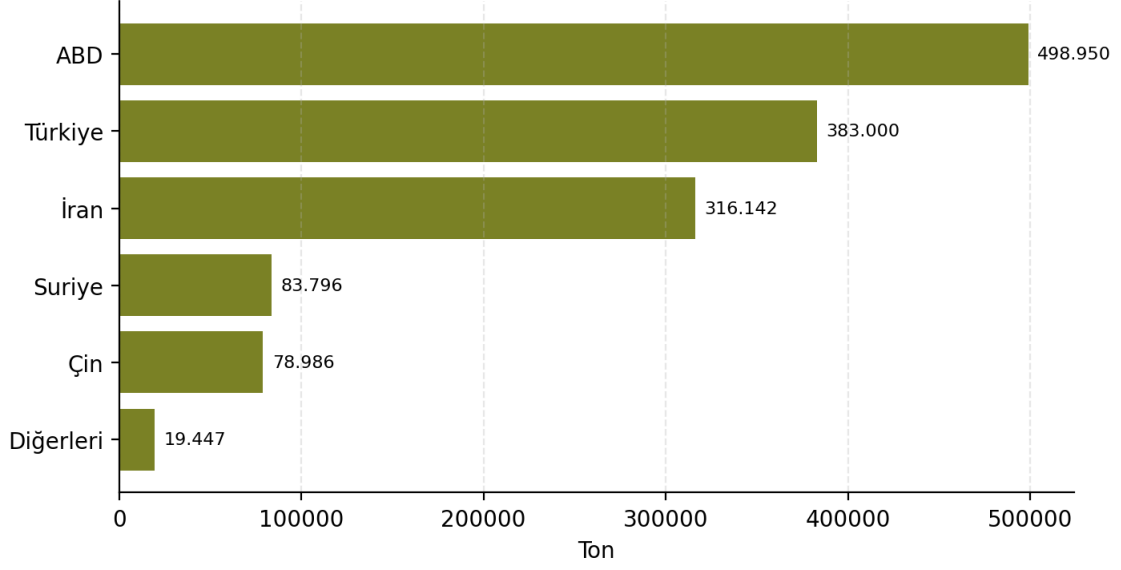
Tablo 1 incelendiğinde, 2024 yılının hem üretim miktarı hem de ekim alanı bakımından dönem içindeki en yüksek seviyeyi temsil ettiği görülmektedir. Bununla birlikte verim, 2016 ve 2017 yıllarındaki seviyelerin altında kalmaktadır. Bu durum, sektörde biyolojik periyodisite, iklim koşulları ve üretim tekniği farklılıklarının toplam üretim görünümünü güçlü biçimde etkilediğine işaret etmektedir.

Tablo 1. Dünya Antep Fıstığı Üretim Verileri (2015-2024)

Yıl	Üretim (ton)	Yıllık Değ. (%)	Alan (ha)	Yıllık Değ. (%)	Verim (kg/ha)	Yıllık Değ. (%)
2015	861.889	-	628.879	-	1.370,5	-
2016	1.315.489	%52,6	863.042	%37,2	1.524,2	%11,2
2017	1.164.195	%-11,5	757.229	%-12,3	1.537,4	%0,9
2018	985.535	%-15,3	740.799	%-2,2	1.330,4	%-13,5
2019	885.513	%-10,1	1.051.672	%42,0	842,0	%-36,7
2020	1.123.385	%26,9	866.071	%-17,6	1.297,1	%54,0
2021	1.213.117	%8,0	1.087.680	%25,6	1.115,3	%-14,0
2022	1.024.012	%-15,6	933.973	%-14,1	1.096,4	%-1,7
2023	1.295.120	%26,5	1.005.772	%7,7	1.287,7	%17,4
2024	1.380.321	%6,6	1.089.880	%8,4	1.266,5	%-1,6

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

¹ Kabuklu Antep fıstığı (Pistachios, in Shell)

Şekil 2. 2024 Yılında Dünya Antep Fıstığı Üretiminde Miktar Bazında (ton) Başlıca Ülkeler

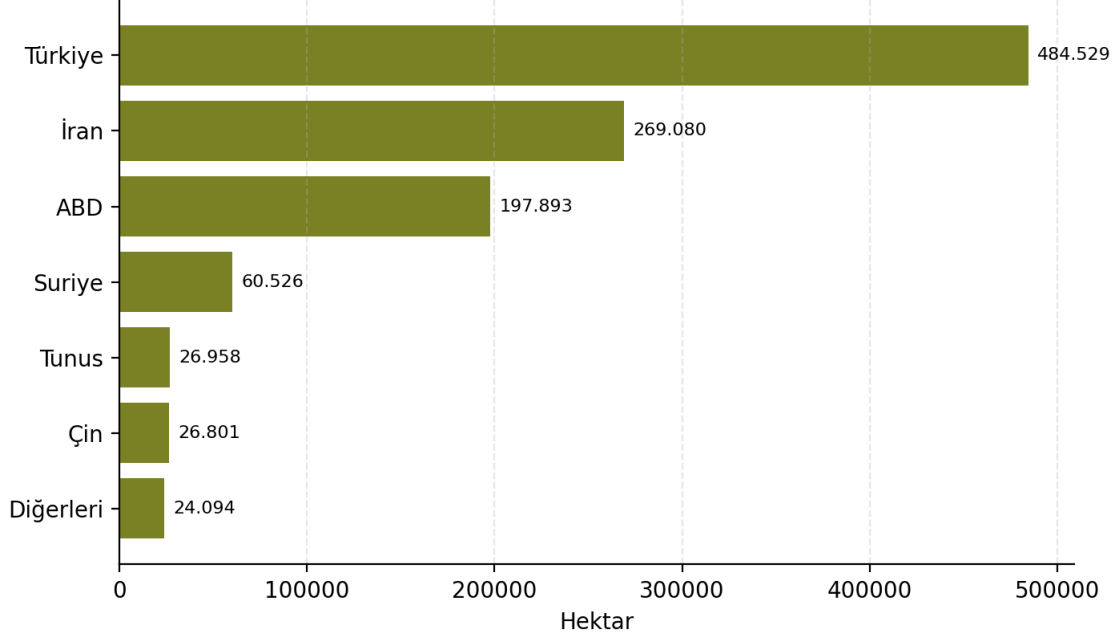
Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

2024 yılında ABD 498.950 tonla dünya lideri olmuş ve toplam üretimin %36,15'sini karşılamıştır. Türkiye 383.000 ton ve %27,75 payla ikinci, İran ise 316.142 ton ve %22,90 payla üçüncü sırada yer almıştır. İlk üç ülkenin toplam payı yaklaşık %86,8 olup, küresel üretimin çok yüksek ölçüde birkaç ülkede yoğunlaştığını göstermektedir.

Tablo 2. 2024 Yılında Dünya Antep Fıstığı Üretiminde Miktar Bazında (ton) Başlıca Ülkeler

Sıra	Ülke	Miktar (ton)	Pay (%)
1	ABD	498.950	%36,15
2	Türkiye	383.000	%27,75
3	İran	316.142	%22,90
4	Suriye	83.796	%6,07
5	Çin	78.986	%5,72
6	Diğerleri	19.447	%1,41

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

Şekil 3. 2024 Yılında Dünya Antep Fıstığı Üretim Alanlarında (hektar) Başlıca Ülkeler

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

Üretim alanı bakımından tablo farklılaşmaktadır. Türkiye 484.529 hektar ve %44,46 payla ilk sırada yer almakta; İran ve ABD onu izlemektedir. Türkiye'nin alan payının üretim payından daha yüksek olması, mevcut üretim deseni içinde verimlilik artışı için önemli bir kapasite bulunduğunu düşündürmektedir.

Tablo 3. 2024 Yılında Dünya Antep Fıstığı Üretim Alanlarında (hektar) Başlıca Ülkeler

Sıra	Ülke	Alan (ha)	Pay (%)
1	Türkiye	484.529	%44,46
2	İran	269.080	%24,69
3	ABD	197.893	%18,16
4	Suriye	60.526	%5,55
5	Tunus	26.958	%2,47
6	Çin	26.801	%2,46
7	Diğerleri	24.094	%2,21

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

Verim göstergesi, alan büyüklüğünden bağımsız olarak rekabet gücünü açıklayan temel değişkenlerden biridir. 2024 yılında Ürdün, Irak ve Çin en yüksek verime sahip ülkeler olurken; Türkiye'nin verimi 790,5 kg/ha ile dünya ortalaması olan 1.266,5 kg/ha'nın altında kalmıştır. ABD'nin verimi 2.521,3 kg/ha seviyesinde olup Türkiye'nin yaklaşık üç katından fazladır.

Tablo 4. 2024 Yılında Dünya Antep Fıstığı Üretiminde Verim Bazında (kg/ha) Başlıca Ülkeler

Sıra	Ülke	Verim (kg/ha)
1	Ürdün	3.906,3
2	Irak	2.978,0
3	Çin	2.947,2
4	Fas	2.874,6
5	Azerbaycan	2.804,1
6	ABD	2.521,3
7	Mauritius	1.768,9
8	Kırgızistan	1.614,1
9	Pakistan	1.565,9
10	Suriye	1.384,5
11	Afganistan	1.321,0
12	İran	1.174,9
13	Avustralya	1.010,0
14	Türkiye	790,5
15	Meksika	407,5

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı).

FAO sabit fiyat² verilerine göre dünya üretiminin ekonomik değeri 2024 yılında 8.609.969 bin ABD dolarına ulaşmıştır. 2015 yılına göre artış oranı %60,2'dir. Sabit fiyatlarla hesaplanan bu artış, üretim hacmindeki genişlemenin sektörde belirgin bir ölçek büyümesi yarattığını ortaya koymaktadır.

Tablo 5. Dünya Antep Fıstığı Üretiminin Ekonomik Değeri (1.000 USD) (2015-2024)

Yıl	Değer (1.000 \$)
2015	5.376.172
2016	8.205.570
2017	7.261.852
2018	6.147.431
2019	5.523.526
2020	7.007.290
2021	7.567.006
2022	6.387.434
2023	8.078.515
2024	8.609.969

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı). Değerler 2014-2016 sabit fiyatlarıyla verilmiştir.

Tablo 6. 2024 Yılında Başlıca Ülkelerde Antep Fıstığı Üretiminin Ekonomik Değeri (1.000 USD)

Sıra	Ülke	Değer (1.000 \$)	Pay (%)
1	ABD	3.112.279	%36,21
2	Türkiye	2.389.023	%27,79
3	İran	1.971.986	%22,94
4	Suriye	522.691	%6,08
5	Çin	492.688	%5,73
6	Madagaskar	31.402	%0,37
7	Avustralya	27.758	%0,32
8	Tunus	19.557	%0,23
9	Afganistan	17.624	%0,21
10	Irak	10.523	%0,12

Kaynak: FAO, 2026 (Kabuklu Antep fıstığı). Değerler 2014-2016 sabit fiyatlarıyla verilmiştir.

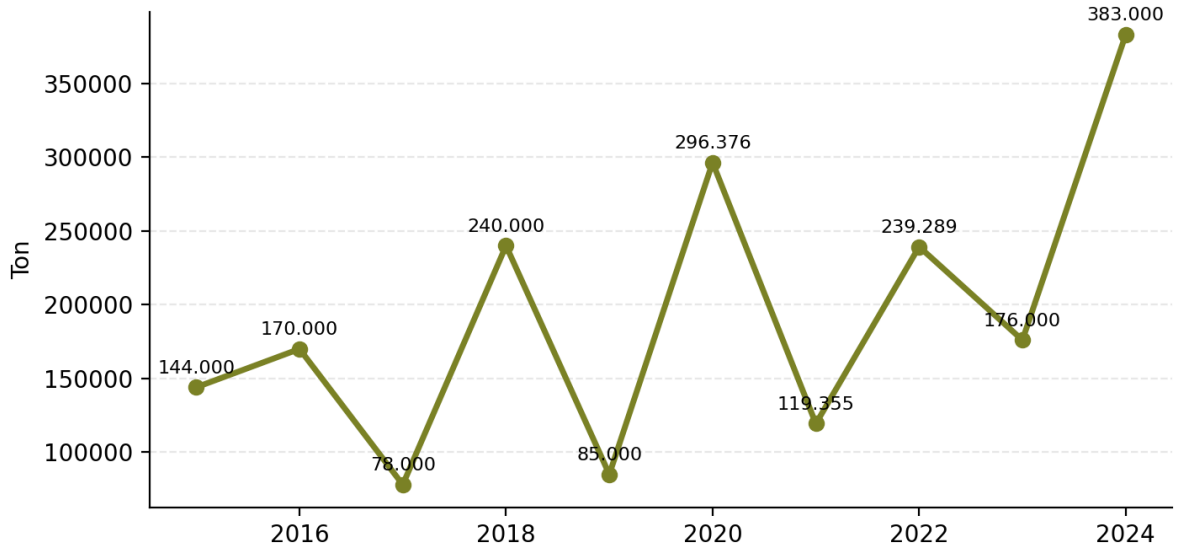
² Üretim değeri verileri, 2014-2016 sabit bin ABD doları bazında sunulmuştur. Bu gösterim, cari fiyat değişimlerinin etkisini azaltarak dönemler arası reel karşılaştırma yapılmasına imkân verir.

Üretimin ekonomik değeri bakımından da ABD, Türkiye ve İran öne çıkmaktadır. ABD yaklaşık 3,11 milyar ABD doları eşdeğeriyle ilk sırada yer alırken, Türkiye 2,39 milyar ABD doları ile ikinci sıradadır. Değersel dağılım ile üretim miktarı dağılımının büyük ölçüde paralel seyretmesi, üretim gücünün değer yaratma kapasitesini de belirlediğini göstermektedir.

3. TÜRKİYE VE GAZİANTEP ÜRETİM GÖRÜNÜMÜ

TÜİK verilerine göre Türkiye'nin Antep fıstığı üretimi 2024 yılında 383.000 ton olarak gerçekleşmiştir. 2015-2024 döneminde üretim %166,0 artarken, ekili alan %66,3 genişlemiş ve meyve veren ağaç başına verim 4 kg'dan 6 kg'a yükselmiştir. Başka bir ifadeyle, son on yıldaki üretim artışı yalnızca alan büyümesinden değil, verim artışından da beslenmiştir.

Şekil 4. Türkiye Antep Fıstığı Miktaral (ton) Üretim Eğilimi (2015-2024)

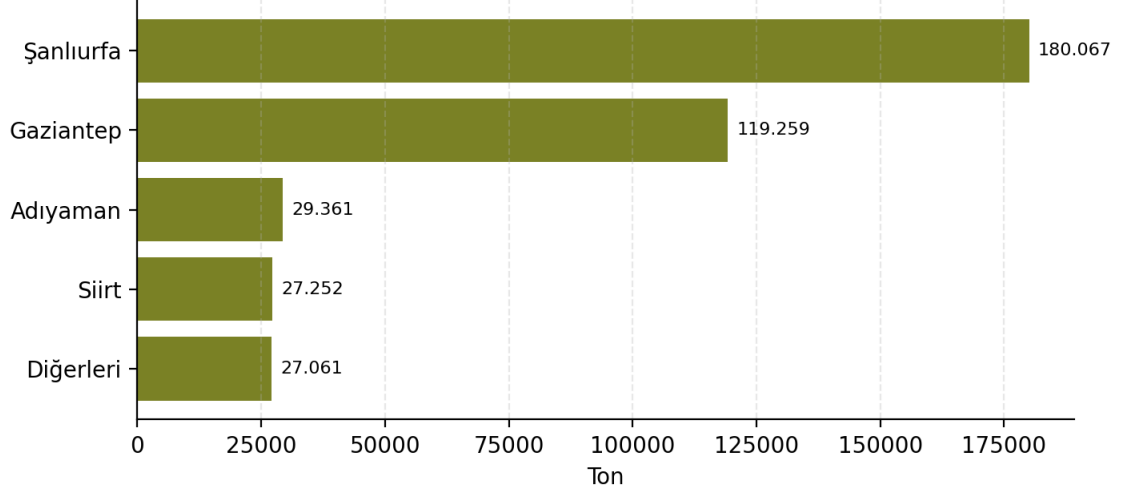
Kaynak: TÜİK, 2026.

Tablo 7. Türkiye Antep Fıstığı Üretim Verileri (2015-2024)

Yıl	Alan (dekar)	Yıllık Değ. (%)	Verim (kg/ağaç)	Yıllık Değ. (%)	Üretim (ton)	Yıllık Değ. (%)
2015	2.914.179	-	4	-	144.000	-
2016	3.134.316	%7,6	4	%0,0	170.000	%18,1
2017	3.288.041	%4,9	2	%-50,0	78.000	%-54,1
2018	3.545.003	%7,8	5	%150,0	240.000	%207,7
2019	3.662.103	%3,3	2	%-60,0	85.000	%-64,6
2020	3.818.466	%4,3	5	%150,0	296.376	%248,7
2021	3.894.509	%2,0	2	%-60,0	119.355	%-59,7
2022	4.087.086	%4,9	4	%100,0	239.289	%100,5
2023	4.205.622	%2,9	3	%-25,0	176.000	%-26,4
2024	4.845.294	%15,2	6	%100,0	383.000	%117,6

Kaynak: TÜİK, 2026.

Tablo 7, Türkiye'de Antep fıstığı üretiminin periyodisiteye duyarlı olduğunu göstermektedir. 2020 ve 2024 yılları yüksek üretim yılları olarak öne çıkarken, 2021 ve 2023 yıllarında belirgin geri çekilmeler gözlenmiştir. Bu dalgalı yapı; hem iç piyasa arz yönetimi hem de ihracat planlaması açısından stok, lisanslı depoculuk ve ürün işleme kapasitesinin önemini artırmaktadır.

Şekil 5. 2024 Yılında Türkiye'de Başlıca Antep Fıstığı Üretici İlleri (ton)

Kaynak: TÜİK, 2026.

Tablo 8. 2024 Yılında Türkiye'de İllere Göre Antep Fıstığı Üretim Miktarı (ton)

Sıra	İl	Üretim Miktarı (ton)	Pay (%)
1	Şanlıurfa	180.067	%47,01
2	Gaziantep	119.259	%31,14
3	Adıyaman	29.361	%7,67
4	Siirt	27.252	%7,12
5	Diğerleri	27.061	%7,07

Kaynak: TÜİK, 2026.

İller bazında Şanlıurfa 180.067 ton ve %47,01 payla ilk sıradadır. Gaziantep ise 119.259 ton üretim ve %31,14 payla ikinci sırada yer almaktadır. Bu iki ilin toplam payı %78'in üzerindedir. Sektörün coğrafi yoğunlaşması, bölgesel iklim riskleri ve üretim dalgalanmalarının ülke geneline hızla yansımaya neden olabilecek bir yapı ortaya çıkarmaktadır.

Tablo 9. 2024 Yılında Türkiye'de İllere Göre Antep Fıstığı Üretim Alanı (dekar)

Sıra	İl	Alan (dekar)	Pay (%)
1	Şanlıurfa	2.200.695	%45,42
2	Gaziantep	1.430.954	%29,53
3	Siirt	409.352	%8,45
4	Adıyaman	304.064	%6,28
5	Diğerleri	500.229	%10,32

Kaynak: TÜİK, 2026.

Üretim alanı bakımından da Şanlıurfa ve Gaziantep ilk iki sıradadır. Gaziantep'in Türkiye üretimindeki payı (%31,14), alan payının (%29,53) üzerinde gerçekleşmektedir. Bu durum ilin, ulusal ortalamaya kıyasla alan kullanımında görece daha güçlü bir üretim performansı sergilediğini göstermektedir.

Gaziantep özelinde bakıldığında, 2024 yılında üretim 119.259 ton seviyesine ulaşmıştır. 2015-2024 döneminde üretim %124,6 artarken, alan artışı yalnızca %10,1 düzeyinde kalmış; verim ise 3 kg'dan 6 kg'a yükselmiştir. Bu sonuç, Gaziantep'te üretim artışının temel belirleyicisinin yeni alan açmaktan çok verimlilik kazanımları olduğunu ortaya koymaktadır.

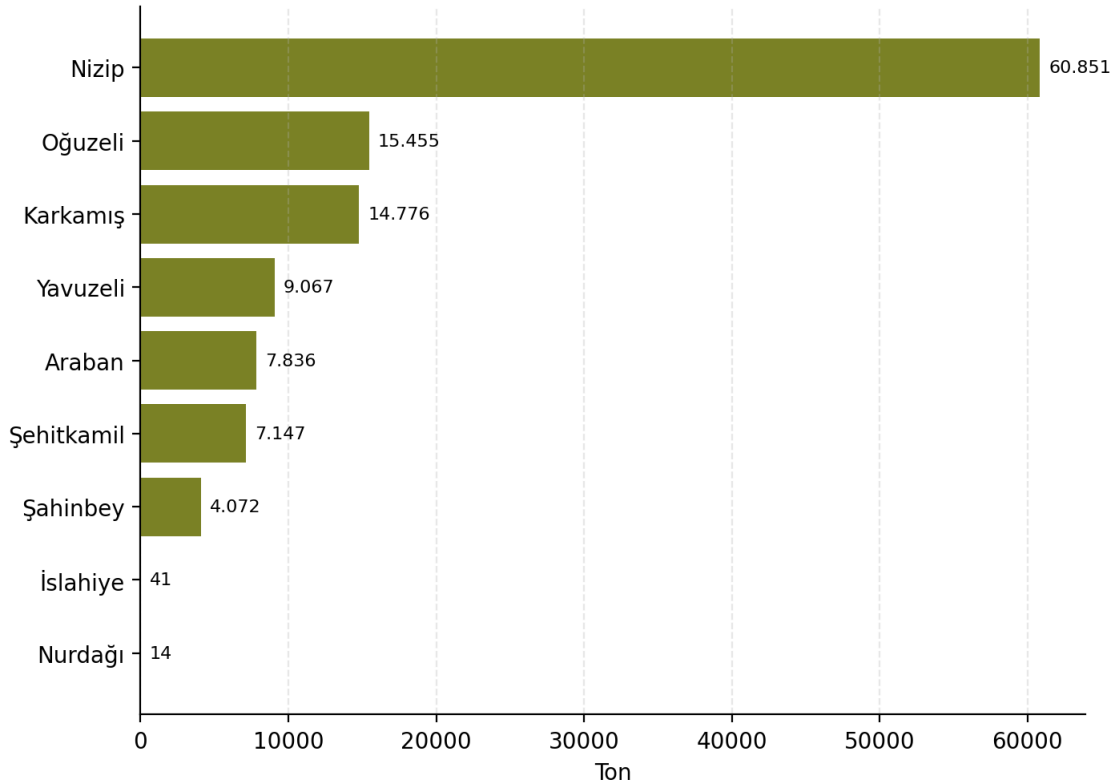
Tablo 10. Gaziantep Antep Fıstığı Üretim Verileri (2015-2024)

Yıl	Üretim (ton)	Yıllık Değ. (%)	Alan (dekar)	Yıllık Değ. (%)	Verim (kg/ağaç)	Yıllık Değ. (%)
2015	53.109	-	1.299.203	-	3	-
2016	75.298	%41,8	1.335.385	%2,8	4	%33,3
2017	14.762	%-80,4	1.363.473	%2,1	1	%-75,0
2018	90.183	%510,9	1.363.473	%0,0	5	%400,0
2019	26.343	%-70,8	1.393.759	%2,2	1	%-80,0
2020	100.538	%281,6	1.408.346	%1,0	5	%400,0
2021	38.443	%-61,8	1.421.775	%1,0	2	%-60,0
2022	55.939	%45,5	1.424.636	%0,2	3	%50,0
2023	54.575	%-2,4	1.427.441	%0,2	3	%0,0
2024	119.259	%118,5	1.430.954	%0,2	6	%100,0

Kaynak: TÜİK, 2026.

Gaziantep verilerinde de periyodisite etkisi açık biçimde görülmektedir. Bununla birlikte ilde verimin dönem boyunca iki katına çıkmış olması, üretim tekniği ve bahçe verimliliği açısından kayda değer bir iyileşmeye işaret etmektedir. İl bazında bu performansın sürdürülebilmesi için özellikle düşük verimli ilçelerde hedefli yayım ve teknik destek faaliyetleri önem taşımaktadır.

Şekil 6. 2024 Yılında Gaziantep'te İlçelere Göre Antep Fıstığı Üretim Miktarı (ton)

Kaynak: TÜİK, 2026.

Tablo 11. 2024 Yılında Gaziantep'te İlçelere Göre Antep Fıstığı Üretim Miktarı (ton)

Sıra	İlçe	Üretim Miktarı (ton)	Pay (%)
1	Nizip	60.851	%51,02
2	Oğuzeli	15.455	%12,96
3	Karkamış	14.776	%12,39
4	Yavuzeli	9.067	%7,60
5	Araban	7.836	%6,57
6	Şehitkamil	7.147	%5,99
7	Şahinbey	4.072	%3,41
8	İslahiye	41	%0,03
9	Nurdağı	14	%0,01

Kaynak: TÜİK, 2026.

Nizip 60.851 ton ve %51,02 payla Gaziantep üretiminde açık ara lider durumdadır. Oğuzeli ve Karkamış da güçlü üretici ilçeler olarak öne çıkmaktadır. İlk üç ilçenin toplam payı yaklaşık %76,4'tür. Bu yoğunlaşma, Gaziantep içinde de arzın belirli üretim merkezlerine bağlı olduğunu göstermektedir.

Tablo 12. 2024 Yılında Gaziantep'te İlçelere Göre Antep Fıstığı Üretim Alanı (dekar)

Sıra	İlçe	Alan (dekar)	Pay (%)
1	Nizip	513.486	%35,88
2	Şehitkamil	233.678	%16,33
3	Karkamış	180.554	%12,62
4	Oğuzeli	165.397	%11,56
5	Yavuzeli	155.304	%10,85
6	Araban	115.608	%8,08
7	Şahinbey	65.184	%4,56
8	İslahiye	1.100	%0,08
9	Nurdağı	643	%0,04

Kaynak: TÜİK, 2026.

Alan dağılımı ile üretim dağılımı karşılaştırıldığında önemli verim farkları ortaya çıkmaktadır. Nizip'in alan payı %35,88 iken üretim payı %51,02'ye ulaşmaktadır. Buna karşılık Şehitkamil'in alan payı %16,33 olmasına rağmen üretim payı %5,99 düzeyindedir. Bu farklar, ilçe bazlı politika geliştirmede kritik önemdedir.

Tablo 13. 2024 Yılında Gaziantep'te İlçelere Göre Antep Fıstığı Verimi (kg/meyve veren ağaç)

Sıra	İlçe	Verim (kg/meyve veren ağaç)
1	Nizip	8
2	Karkamış	7
3	Oğuzeli	7
4	Yavuzeli	6
5	Araban	5
6	Şahinbey	4
7	Nurdağı	3
8	İslahiye	3
9	Şehitkamil	3
	Gaziantep Ortalaması	6

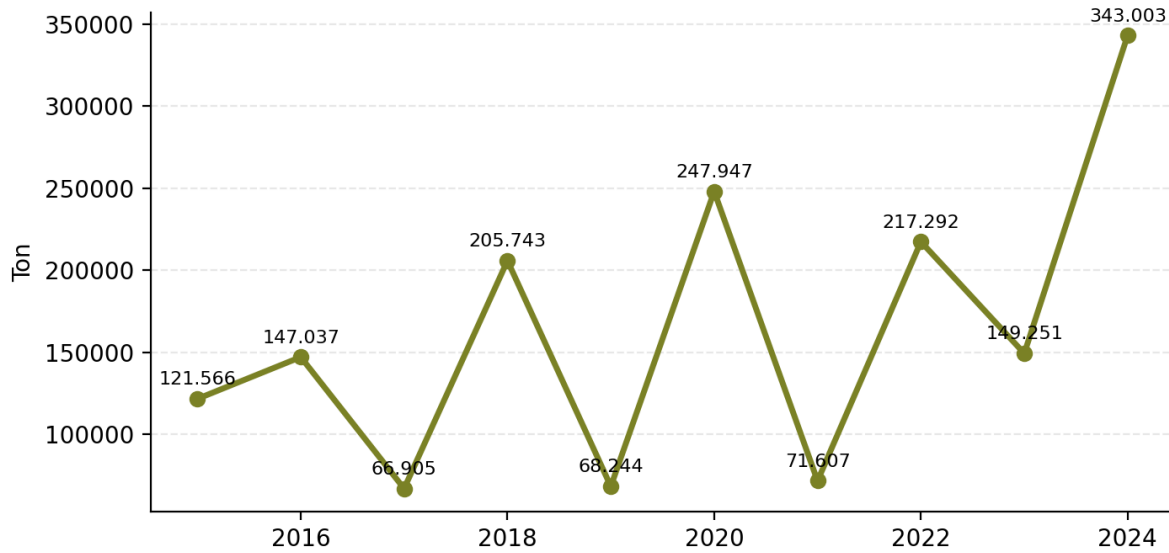
Kaynak: TÜİK, 2026.

İlçe verim dağılımı, Gaziantep içinde ciddi bir performans ayrışması bulunduğunu göstermektedir. Nizip 8 kg ile il ortalamasının üzerinde yer alırken, Karkamış ve Oğuzeli 7 kg ile onu izlemektedir. Şehitkamil, İslahiye ve Nurdağı'nda 3 kg düzeyindeki verim, hedefli iyileştirme müdahalelerine ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

4. TÜRKİYE İÇ TÜKETİM GÖRÜNÜMÜ

Türkiye'de Antep fıstığı tüketimi üretimle birlikte dalgalı bir yapı göstermektedir. 2024 yılında toplam tüketim 343.003 ton, kişi başı tüketim ise 4,0 kg olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılına göre toplam tüketimde %182,2, kişi başı tüketimde ise %166,7 artış yaşanmıştır. Güçlü iç talep, ürünün yalnızca ihracat değil aynı zamanda güçlü bir iç pazar ürünü olduğunu teyit etmektedir.

Şekil 7. Türkiye Antep Fıstığı Tüketim (ton) Eğilimi (2015-2024)

Kaynak: TÜİK, 2026.

Tablo 14. Türkiye Antep Fıstığı Tüketim (ton) Verileri (2015-2024)

Yıl	Tüketim (ton)	Yıllık Değ. (%)
2015	121.566	-
2016	147.037	%21,0
2017	66.905	%-54,5
2018	205.743	%207,5
2019	68.244	%-66,8
2020	247.947	%263,3
2021	71.607	%-71,1
2022	217.292	%203,5
2023	149.251	%-31,3
2024	343.003	%129,8

Kaynak: TÜİK, 2026.

Türkiye’de tüketim serisi, üretimdeki yüksek yıllarla birlikte kuvvetli sıçramalar göstermektedir. 2024 yılında tüketimin 343 bin tona yükselmesi, aynı yılın yüksek üretim hacmiyle uyumludur. İç tüketimin güçlü seviyesi, sektörün fiyat oluşumunda iç piyasa dinamiklerinin belirgin şekilde etkili olduğunu göstermektedir.

Tablo 15. Türkiye Kişi Başı Antep Fıstığı Tüketimi (kg) (2015-2024)

Yıl	Kişi Başı Tüketim (kg)	Yıllık Değ. (%)
2015	1,5	-
2016	1,8	%20,0
2017	0,8	%-55,6
2018	2,5	%212,5
2019	0,8	%-68,0
2020	3,0	%275,0
2021	0,8	%-73,3
2022	2,5	%212,5
2023	1,7	%-32,0
2024	4,0	%135,3

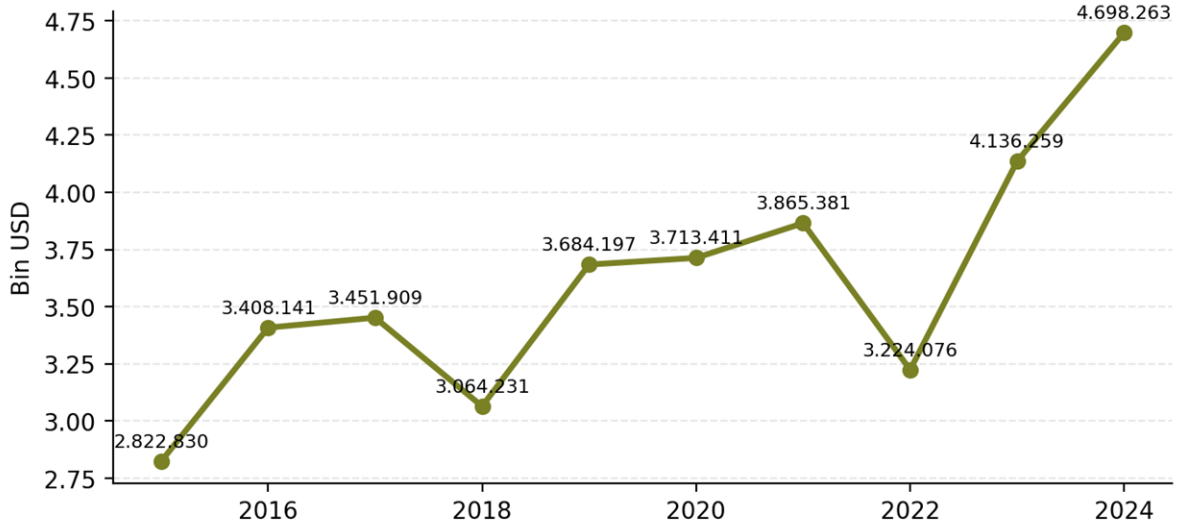
Kaynak: TÜİK, 2026.

Kişi başı tüketim verisi, ürünün hanehalkı tüketim kültüründeki yerini göstermesi bakımından önemlidir. 2024 yılında 4 kg seviyesine ulaşan kişi başı tüketim, son on yıllık serinin en yüksek düzeyidir. Yüksek tüketim, katma değerli iç pazar ürünlerinin ve markalı ambalajlı segmentlerin önemini artırmaktadır.

5. DÜNYA DIŞ TİCARET GÖRÜNÜMÜ

Dünya Antep fıstığı³ ihracatı 2024 yılında 4.698.263 bin ABD dolarına ulaşmıştır. 2015-2024 döneminde ihracat değeri %66,4, ihracat miktarı %84,8 artarken, ortalama birim ihracat fiyatı %9,9 gerilemiştir. Bu görünüm, küresel ticarete hacim artışının fiyat artışından daha güçlü olduğunu göstermektedir.

Şekil 8. Dünya Antep Fıstığı İhracat Değeri (1.000 USD) Eğilimi (2015-2024)

Kaynak: TradeMap, 2026

³ Antep fıstığı verileri için TradeMap üzerinden aşağıdaki GTİP’ler baz alınmıştır:

- 080250 Taze veya kuru fıstık, kabuklu veya kabuksuz
- 080251 Taze veya kuru fıstık, kabuklu
- 080252 Taze veya kuru fıstık, kabuksuz

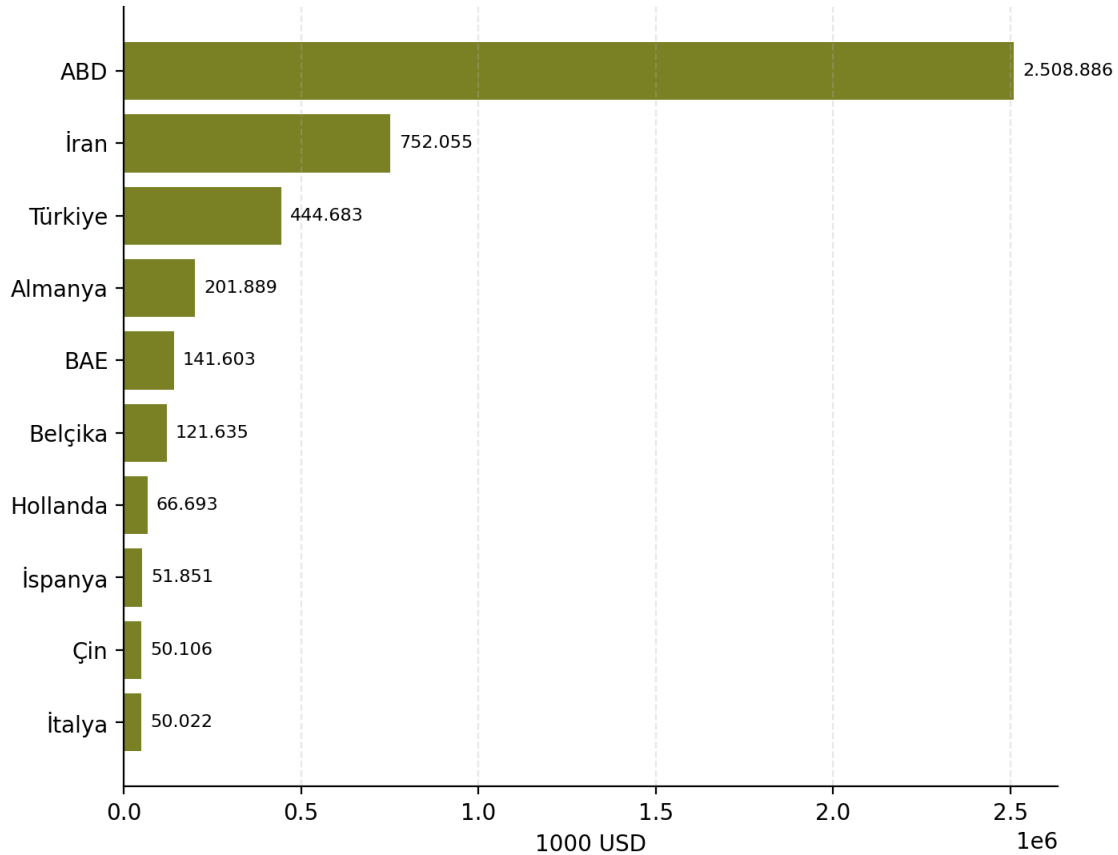
Tablo 16. Dünya Antep Fıstığı İhracat Verileri (2015-2024)

Yıl	Değer (1000 USD)	Yıllık Değ. (%)	Miktar (ton)	Yıllık Değ. (%)	Birim Fiyat (USD/ton)	Yıllık Değ. (%)
2015	2.822.830	-	326.141	-	8.655	-
2016	3.408.141	%20,7	426.273	%30,7	7.995	%-7,6
2017	3.451.909	%1,3	449.172	%5,4	7.685	%-3,9
2018	3.064.231	%-11,2	385.590	%-14,2	7.947	%3,4
2019	3.684.197	%20,2	456.033	%18,3	8.079	%1,7
2020	3.713.411	%0,8	461.431	%1,2	8.048	%-0,4
2021	3.865.381	%4,1	498.740	%8,1	7.750	%-3,7
2022	3.224.076	%-16,6	407.507	%-18,3	7.912	%2,1
2023	4.136.259	%28,3	536.355	%31,6	7.712	%-2,5
2024	4.698.263	%13,6	602.727	%12,4	7.795	%1,1

Kaynak: TradeMap, 2026.

Tablo 16, küresel ticaret hacminin son on yılda güçlü biçimde genişlediğini göstermektedir. 2024 yılında hem ihracat değeri hem de miktarı dönem zirvesine ulaşmıştır. Birim fiyatlarda ise 2015'e kıyasla daha düşük bir seviye söz konusudur; bu da hacim büyümesinin fiyatlamaya göre daha baskın bir unsur olduğunu göstermektedir.

Şekil 9. 2024 Yılında Dünya Antep Fıstığı İhracatında (1.000 USD) Başlıca Ülkeler

Kaynak: TradeMap, 2026.

Tablo 17. 2024 Yılında Ülkelere Göre Dünya Antep Fıstığı İhracatı

Sıra	Ülke	Değer (1000 USD)	Pay (%)	Miktar (ton)	Pay (%)	Birim Fiyat (USD/ton)
1	ABD	2.508.886	%53,40	348.311	%57,79	7.203
2	İran	752.055	%16,01	102.875	%17,07	7.310
3	Türkiye	444.683	%9,46	41.157	%6,83	10.805
4	Almanya	201.889	%4,30	17.290	%2,87	11.677
5	BAE	141.603	%3,01	20.299	%3,37	6.976
6	Belçika	121.635	%2,59	15.399	%2,55	7.899
7	Hollanda	66.693	%1,42	6.667	%1,11	10.003
8	İspanya	51.851	%1,10	4.791	%0,79	10.823
9	Çin	50.106	%1,07	5.754	%0,95	8.708
10	İtalya	50.022	%1,06	2.672	%0,44	18.721

Kaynak: TradeMap, 2026.

2024 yılında ABD dünya ihracat değerinin %53,4'ünü ve miktarın %57,8'ini tek başına karşılamıştır. İran ikinci, Türkiye ise üçüncü büyük ihracatçı konumundadır. Türkiye'nin miktar payına kıyasla değer payının daha yüksek olması, ülkenin daha yüksek birim fiyatlı ürün veya ürün karması ile pazarda yer alabildiğini düşündürmektedir.

5.1. Başlıca İhracatçı ve İthalatçı Ülkelerin Zaman İçindeki Performansı

Tablo 18. Başlıca İhracatçı Ülkelerin 2015-2024 Dönemi İhracat Değerleri (1.000 USD)

2024 Sıra	Ülke	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	23-24 Değ. (%)	20-24 Değ. (%)	15-24 Değ. (%)
1	ABD	755.417	1.074.268	1.418.020	1.507.828	1.856.077	1.477.886	1.752.446	1.790.610	2.381.151	2.508.886	%5,4	%69,8	%232,1
2	İran	1.201.983	1.272.881	1.175.044	461.882	694.631	1.368.367	1.126.232	468.619	533.930	752.055	%40,9	%-45,0	%-37,4
3	Türkiye	51.341	66.744	45.431	71.915	185.703	152.891	234.826	257.916	317.961	444.683	%39,9	%190,8	%766,1
4	Almanya	166.107	193.550	143.521	174.779	120.106	187.749	177.229	137.002	176.742	201.889	%14,2	%7,5	%21,5
5	BAE	54.680	38.712	33.986	66.988	80.202	69.795	72.853	113.303	134.064	141.603	%5,6	%102,9	%159,0
6	Belçika	71.354	82.313	95.561	86.239	66.779	72.705	104.789	103.100	226.098	121.635	%-46,2	%67,3	%70,5
7	Hollanda	95.023	114.331	82.228	77.785	62.711	57.513	49.379	50.872	61.095	66.693	%9,2	%16,0	%-29,8
8	İspanya	11.240	10.724	11.153	15.061	17.384	21.452	26.525	31.626	42.709	51.851	%21,4	%141,7	%361,3
9	Çin	10.306	9.956	11.960	20.761	19.859	14.226	13.828	21.721	19.714	50.106	%154,2	%252,2	%386,2
10	İtalya	8.636	13.277	14.669	27.515	32.550	31.494	38.033	39.540	31.663	50.022	%58,0	%58,8	%479,2

Kaynak: TradeMap, 2026. Değerler 1000 USD cinsindedir.

Uzun dönemli seri, dünya ihracat yapısında iki farklı eğilimi ortaya koymaktadır. Birinci eğilim, ABD'nin 2015 sonrasında güçlü biçimde büyüyerek ihracat liderliğini pekiştirmesidir. İkinci eğilim ise Türkiye, İspanya, Çin ve İtalya gibi ülkelerin son on yılda yüksek artış hızları yakalamasıdır. Buna karşılık İran'ın 2015-2024 dönemindeki performansı dalgalı olup dönem sonunda 2015 seviyesinin altında kalmıştır.

Tablo 19. Başlıca İthalatçı Ülkelerin 2020-2024 Dönemi İthalat Değerleri (1.000 USD)

2024 Sıra	Ülke	2020	2021	2022	2023	2024	23-24 Değ. (%)	20-24 Değ. (%)
1	Çin	659.233	841.113	296.676	463.146	868.999	%87,6	%31,8
2	Almanya	513.828	545.531	462.908	436.087	560.462	%28,5	%9,1
3	İtalya	189.159	248.875	234.140	302.452	388.925	%28,6	%105,6
4	Hindistan	163.243	207.610	168.903	209.968	270.629	%28,9	%65,8
5	Vietnam	69.186	95.613	126.077	144.750	266.475	%84,1	%285,2
6	BAE	83.740	80.983	122.536	155.232	186.953	%20,4	%123,3
7	İspanya	146.862	140.762	131.145	142.191	163.004	%14,6	%11,0
8	Belçika	127.946	116.297	199.947	99.733	132.637	%33,0	%3,7
9	Suudi Arabistan	97.214	75.745	66.428	79.168	108.325	%36,8	%11,4

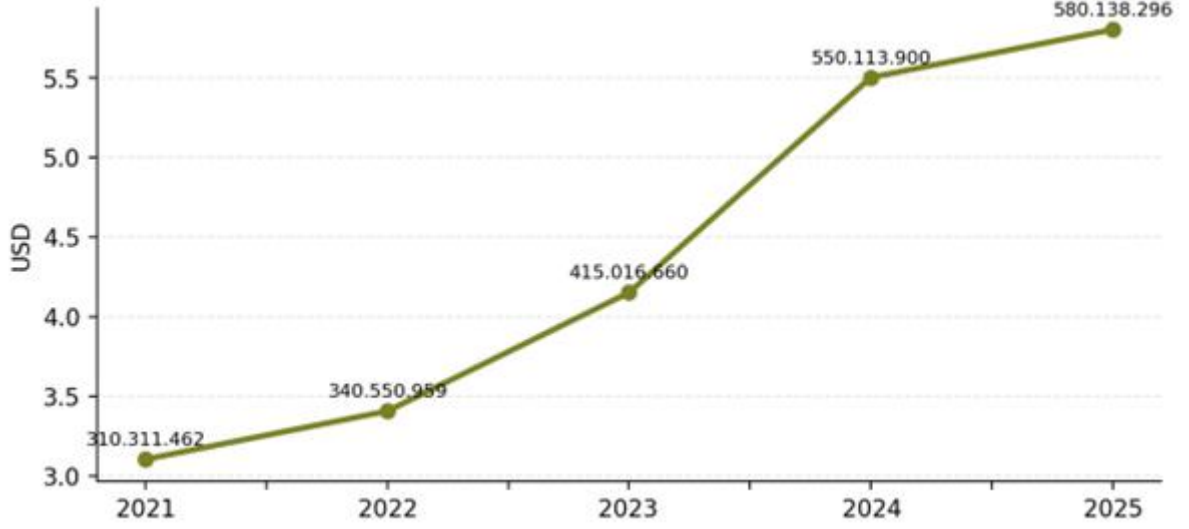
Kaynak: TradeMap, 2026. Değerler 1000 USD cinsindedir.

İthalatçı ülkeler tablosu, talep merkezlerinin özellikle Doğu Asya ve Avrupa'da yoğunlaştığını göstermektedir. 2024 yılında Çin açık ara en büyük ithalatçı konumuna yükselmiş; Almanya ve İtalya onu izlemiştir. Vietnam, BAE ve Hindistan gibi ülkelerde de son yıllarda güçlü artışlar görülmüş, küresel talebin coğrafi olarak genişlediğine işaret etmiştir.

6. TÜRKİYE DIŞ TİCARET GÖRÜNÜMÜ

TÜİK Genel Ticaret Sistemi verilerine göre Türkiye'nin Antep fıstığı⁴ ihracatı 2025 yılında 580.138.296 ABD doları seviyesine yükselmiştir. 2021-2025 döneminde ihracat değeri %87,0 artarken, miktar artışı %36,9 ile daha sınırlı kalmıştır. Bu nedenle birim ihracat değeri aynı dönemde %36,6 yükselmiş, Türkiye'nin dış ticaret performansında değer bazlı iyileşme öne çıkmıştır.

Şekil 10. Türkiye Antep Fıstığı İhracat Değeri (USD) Eğilimi (2021-2025)

Kaynak: TÜİK, Genel Ticaret Sistemi, 2026.

Tablo 20. Türkiye Antep Fıstığı İhracat Verileri (2021-2025)

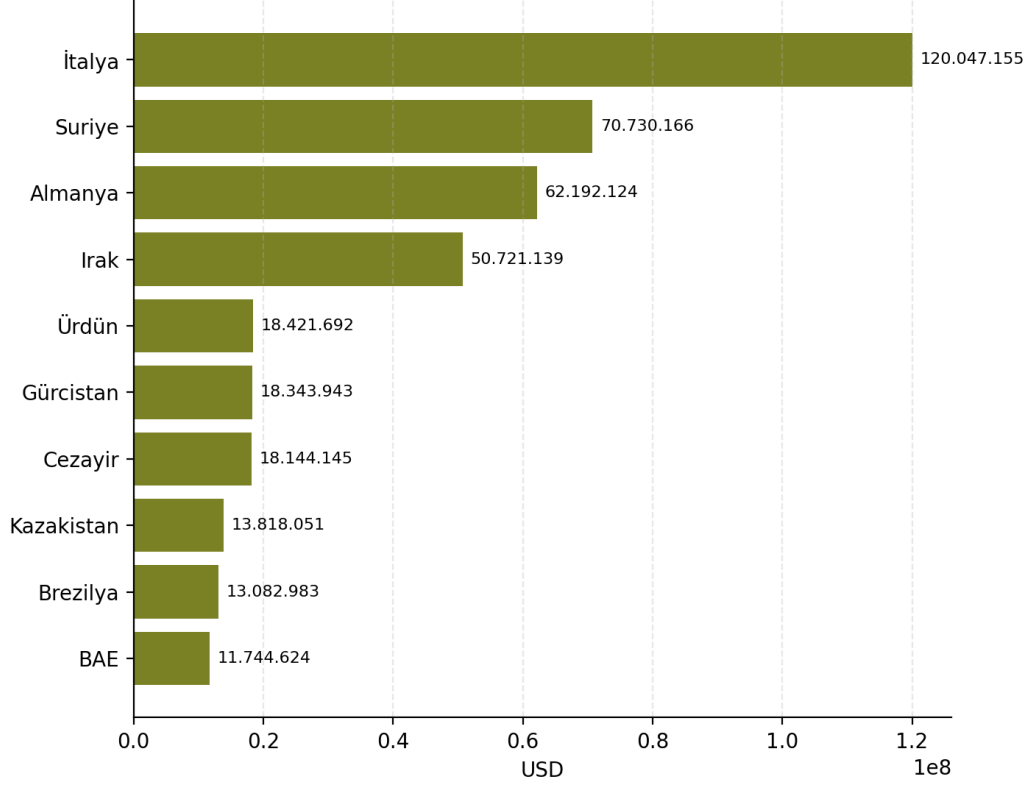
Yıl	Değer (USD)	Yıllık Değ. (%)	Miktar (ton)	Yıllık Değ. (%)	Birim Değer (USD/ton)
2021	310.311.462	-	33.570,5	-	9.244
2022	340.550.959	%9,7	36.787,5	%9,6	9.257
2023	415.016.660	%21,9	41.930,3	%14,0	9.898
2024	550.113.900	%32,6	50.910,6	%21,4	10.805
2025	580.138.296	%5,5	45.947,3	%-9,7	12.626

Kaynak: TÜİK, Genel Ticaret Sistemi, 2026.

Tablo 20, Türkiye'nin son beş yılda ihracat değerini sürekli artırdığını göstermektedir. 2025 yılında miktarda 2024'e göre gerileme yaşanmış olsa da ihracat değerinin artmaya devam etmesi, ürün kompozisyonu ve fiyatlama yapısında daha yüksek katma değer yaratıldığını düşündürmektedir.

⁴ Aşağıdaki GTİP'ler baz alınmıştır:

- 080251000000 Antep Fıstığı; kabuklu (taze veya kurutulmuş)
- 080252000000 Antep fıstığı; kabuksuz (taze veya kurutulmuş)
- 0200819130012 Antep fıstıkları; kavrulmuş, ambalajda net >1 kg
- 0200819930012 Antep fıstıkları; kavrulmuş, ambalajda net <=1 kg

Şekil 11. 2025 Yılında Antep Fıstığında Türkiye'nin Başlıca İhracat Pazarları (USD)

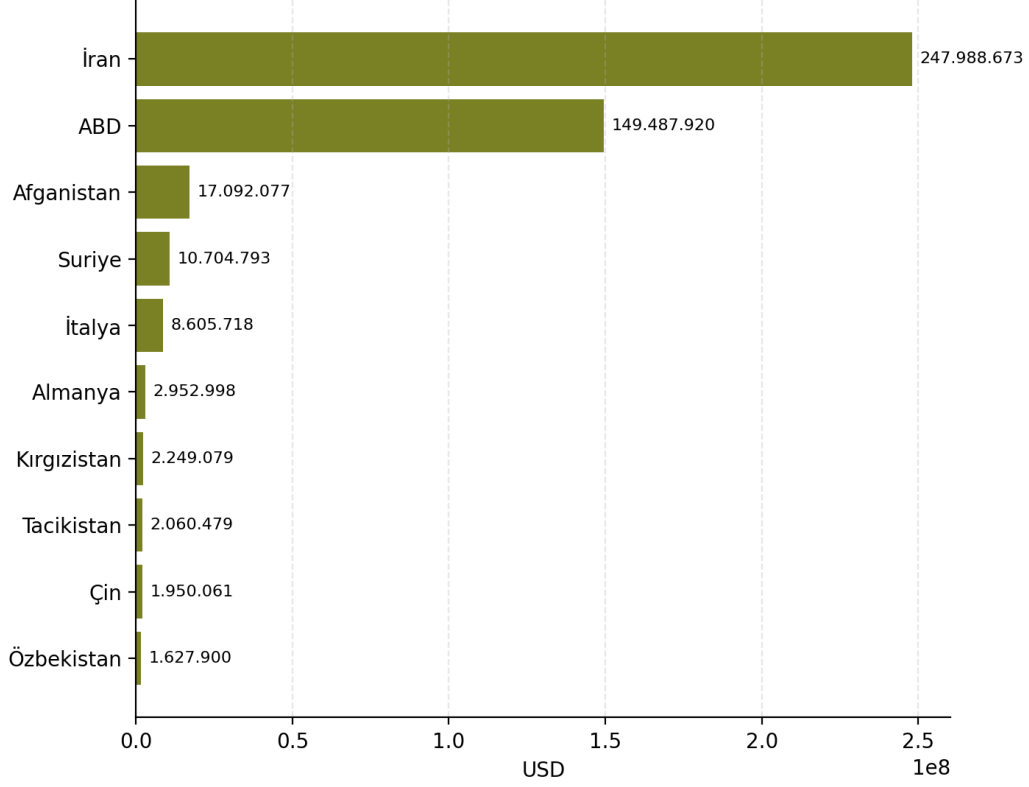
Kaynak: TÜİK, Genel Ticaret Sistemi, 2026.

Tablo 21. 2025 Yılında Türkiye'nin Başlıca Antep Fıstığı İhracat Pazarları

Sıra	Ülke	Toplam USD	Toplam Ton	Değer Payı (%)	Birim Değer (USD/ton)
1	İtalya	120.047.155	6.655,7	%20,69	18.037
2	Suriye	70.730.166	7.890,7	%12,19	8.964
3	Almanya	62.192.124	3.351,0	%10,72	18.559
4	Irak	50.721.139	3.993,6	%8,74	12.701
5	Ürdün	18.421.692	1.732,6	%3,18	10.632
6	Gürcistan	18.343.943	1.917,1	%3,16	9.569
7	Cezayir	18.144.145	1.673,1	%3,13	10.845
8	Kazakistan	13.818.051	1.221,9	%2,38	11.308
9	Brezilya	13.082.983	919,9	%2,26	14.222
10	BAE	11.744.624	1.557,6	%2,02	7.540

Kaynak: TÜİK, Genel Ticaret Sistemi, 2026.

2025 yılında Türkiye'nin başlıca ihracat pazarları İtalya, Suriye, Almanya ve Irak olmuştur. İtalya tek başına toplam ihracat değerinin yaklaşık %20,7'sini oluştururken, Suriye miktar bazında ilk sırada yer almıştır. Almanya ve İtalya'da birim ihracat değerlerinin yüksek olması, Avrupa pazarının Türkiye açısından daha yüksek gelir üreten bir kanal olduğunu göstermektedir.

Şekil 12. 2025 Yılında Türkiye'nin Başlıca Antep Fıstığı İthalat Kaynakları (USD)

Kaynak: TÜİK, Genel Ticaret Sistemi, 2026.

Tablo 22. 2025 Yılında Türkiye'nin Başlıca Antep Fıstığı İthalat Kaynakları

Sıra	Ülke	Toplam İthalat USD	Toplam İthalat Ton	Pay (%)	Birim Değer (USD/ton)
1	İran	247.988.673	24.807,8	%55,23	9.996
2	ABD	149.487.920	23.476,4	%33,29	6.368
3	Afganistan	17.092.077	834,5	%3,81	20.481
4	Suriye	10.704.793	574,8	%2,38	18.623
5	İtalya	8.605.718	371,6	%1,92	23.158
6	Almanya	2.952.998	158,3	%0,66	18.660
7	Kırgızistan	2.249.079	202,3	%0,50	11.119
8	Tacikistan	2.060.479	230,8	%0,46	8.929
9	Çin	1.950.061	258,1	%0,43	7.557
10	Özbekistan	1.627.900	68,0	%0,36	23.940
11	Diğerleri	4.278.174	304,0	%0,95	14.075

Kaynak: TÜİK, Genel Ticaret Sistemi, 2026.

Türkiye'nin 2025 yılı ithalat yapısı büyük ölçüde İran ve ABD'ye dayanmaktadır. Değer bazında ithalatın yaklaşık %68,5'i bu iki ülkeden gerçekleştirilmiştir. Bu durum, Türkiye'nin güçlü bir üretici ve ihracatçı olmasına rağmen; iç piyasa dengesi, ürün standardı ve sanayi talebi açısından dış alıma da ihtiyaç duyabildiğini göstermektedir.

7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu raporda yer alan veriler, Antep fıstığı sektörünün dünya, Türkiye ve Gaziantep ölçeklerinde aynı anda büyüyen; ancak büyümesini her zaman verimlilik artışıyla destekleyemeyen bir yapıda olduğunu göstermektedir. Dünya ölçeğinde üretim ve ticaret hacmi artarken, liderlik çok büyük ölçüde ABD, Türkiye ve İran üçgeninde yoğunlaşmaktadır. Türkiye ise üretim alanında güçlü bir avantaja sahip olmasına rağmen, verim göstergelerinde daha yüksek performans üreten ülkelere göre geride kalmaktadır.

Türkiye özelinde sektörün en temel özelliklerinden biri, yüksek iç talep ile yüksek üretim dalgalanmasının aynı anda bulunmasıdır. 2024 yılında 383 bin tonluk üretime karşılık 343 bin tonluk tüketim gerçekleşmesi, iç piyasanın arz üzerinde güçlü bir çekim oluşturduğunu göstermektedir. Bu yapı; lisanslı depoculuk, arz zamanlaması, sözleşmeli üretim ve ürün işleme kapasitesinin stratejik önemini artırmaktadır.

Gaziantep açısından bakıldığında il, hem üretim miktarı hem de sektörün tarihsel birikimi bakımından ülkenin merkezi bölgelerinden biri olmayı sürdürmektedir. Ancak il içi veriler, üretimin ve verimin ilçeler arasında homojen dağılmadığını ortaya koymaktadır. Nizip, Oğuzeli ve Karkamış güçlü performans sergilerken; Şehitkamil, İslahiye ve Nurdağı gibi ilçelerde verimlilik odaklı müdahalelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Dış ticaret cephesinde dünya piyasasının lideri ABD'dir. Türkiye'nin payı artmakla birlikte dünya ihracatında üçüncü sıradadır. Türkiye'nin ihracatında Avrupa pazarlarının yüksek birim gelir ürettiği, buna karşılık yakın coğrafyanın miktar bazında önemli bir kanal oluşturduğu anlaşılmaktadır. Aynı zamanda 2025 yılı ithalat verileri, Türkiye'nin İran ve ABD başta olmak üzere belirli tedarikçilere bağımlı bir ithalat yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

Raporun temel çıktısı; sektörde bundan sonraki dönemde verimlilik, kalite standardizasyonu, işleme-sanayi entegrasyonu, pazar çeşitlendirmesi ve veri temelli üretim planlamasının ön plana alınması gerektiğidir. Üretici eğitimleri, ilçe bazlı verim iyileştirme programları, depolama ve işleme altyapısı yatırımları ile katma değerli ürün geliştirme çalışmaları birlikte ele alındığında, hem il hem ülke ölçeğinde daha dayanıklı bir Antep fıstığı sektörü inşa etmek mümkün olacaktır.

KAYNAKLAR

1. FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü).
2. TradeMap (Uluslararası Ticaret Merkezi, ITC).
3. TÜİK (Türkiye İstatistik Kurumu).